

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 12 września 1922 r.
sygn. akt III Rw 360/22**

Jeżeli X nabył nieruchomość za środki i na polecenie Y, ale zawarł umowę w swoim imieniu i dokonał wpisu w księdze wieczystej na swoją rzecz, a następnie zbył nieruchomość, to ta ostatnia umowa jest nieważna, ponieważ sprzeciwia się dobremu obyczajom, a Y przysługuje uprawnienie do wpisu do księgi wieczystej.

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny
pod przewodnictwem sędziego Sądu Najwyższego dra Barańskiego,
a w obecności sędziów Sądu Najwyższego Stefki i dra Rutkowskiego jako sędziów,
w sprawie Jana Badowskiego gospodarza w Borzęcinie powoda zastąpionego przez
adw. dra Deichesa,
przeciw Mariannie Badowskiej, Honoracie z Badowski *primo voto* Podstawowej
i Annie z Badowskich Sadkowskiej w Borzęcinie pozwanym, zastąpionym przez
adw. dra Peitzera,
o własność,
wskutek rewizji powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie jako sądu
odwoławczego dnia 10 października 1921 r., sygn. akt. Bc II 223/21, którym
na odwołanie powoda zatwierdzono wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia
21 kwietnia 1921 r., sygn. akt Cg I 52/21,
posiedzeniu niejawnym orzekł:

nie uwzględnia się rewizji, a powód winien zwrócić pozwanym koszty odpowiedzi
rewizyjnej w kwocie 3.500 marek polskich w dniach czternastu, pod rygorem
egzekucji.

Uzasadnienie

Rewizji opartej jedynie na przyczynie rewizyjnej § 503 pkt 2 i 4 k.p.c.¹ nie można przyznać słuszności. Prawomocnym wyrokiem Sądu Powiatowego w Radłowie z dnia 1 czerwca 1920 r., sygn. akt C 117/20 wykazały pozwane, że im przysługuje prawo własności do spornej realności lwh 770 księgi gruntowej gminy katastralnej Bielcza wobec ich ojca śp. Jakuba Badowskiego i to już od roku 1900.

Ustalono, że powód nabywając powyższą realność od śp. Jakóba Badowskiego kontraktem kupna-sprzedaży z daty 4 marca 1920 r., sygnatura notariusza w Wojniczu

¹ Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

numer 4527, wiedział, że śp. Jakub Badowski (brat powoda), nabył sporna realność dla córek, lecz zawarł kontrakt na swoje imię i dał się wpisać w miejsce jego córek za właściciela spornej realności.

W myśl § 879 ABGB² kontrakt jest nieważny, jeżeli sprzeciwia się dobrem obyczajom. Ponieważ obaj kontrahenci tj. powód i śp. Jakób Badowski, prawdziwy stan rzeczy znali, a mimo to wbrew lepszemu wiedzy umowę z 4 marca 1920 r. ze szkodą pozwanym zawarli, przeto umowa ta jest nieważna i wobec pozwanym bezskuteczna. Słusznie zatem sądy niższe oddaliby powoda z żądaniem skargi i dlatego rewizję powoda należało bez skutku zostawić,

Orzeczenie a kosztach postępowania rewizyjnego polega na § 41 i 50 k.p.c.

[Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (austr. k.p.c.): § 41, § 50, § 503 pkt 2 i 4, Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej, Wiedeń 1811 (ABGB): § 879.]

² Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.